raadsvoorstel

Agendapunt 2023, nr. VIb-pm
Zaaknummer 2173472
Te behandelen door W.T. Wassink

Onderwerp: 7e wijziging Gemeenschappelijke Regeling GGD Noord en Oost Gelderland

Aan de raad,

Inleiding
Op 1 juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De gewijzigde Wgr heeft twee belangrijke doelen: versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden bij gemeenschappelijke regelingen. Op basis van de gewijzigde Wgr dient er op enkele onderdelen ook een aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) van de GGD Noord- en Oost-Gelderland (GGD) plaats te vinden.
De GGD heeft een ontwerpregeling opgesteld in afstemming met een ambtelijke werkgroep met juridisch adviseurs van vier gemeenten en vertegenwoordigers van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). De VNOG en de GGD hebben hetzelfde werkgebied van 22 gemeenten voor de uitvoering van hun taken. Beide organisaties werken steeds intensiever samen (mede n.a.v. afspraken GGD Robuust). Vanuit deze samenwerking is gestreefd om de wijziging van de Wgr zoveel als mogelijk op elkaar af te stemmen.
Het Algemeen Bestuur van de GGD heeft in de vergadering van donderdag 17 november 2022 een discussienota over de gewijzigde Wgr besproken. Daar zijn richtinggevende uitspraken gedaan over de aanpassingen in de GR. Deze zijn meegenomen in de verdere uitwerking van de ontwerpregeling. Op donderdag 6 april 2023 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het verzoek van het toesturen van de ontwerpregeling aan de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders.
In een brief van 18 april 2023 vraagt de GGD het ontwerp voor te leggen aan de raad voor een zienswijze. De GGD verzoekt colleges en raden om in hun eventuele zienswijze met name in te gaan op de opzet van de begrotingscyclus en de mogelijkheid om een gemeenschappelijke adviescommissie met raadsleden voor de GGD in te stellen.

Voorstel
Geen zienswijze in te brengen tegen de voorgestelde 7e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD NOG.

Beoogd(e) effect(en)
Door in te stemmen met dit voorstel wordt de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad versterkt.

Argumenten
De gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling van de GGD doet recht aan de doelen van de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen, het versterken van:

a. de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en
b. de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden bij gemeenschappelijke regelingen.

Naar aanleiding van de vragen van de GGD (brief d.d. 18 april 2023) wordt bij deze in het bijzonder ingegaan op de nieuwe opzet van de begrotingssyclus en de mogelijkheid om een gemeenschappelijke adviescommissie met raadsleden voor de GGD in te stellen.

Begrotingssyclus
De Wgr (artikel 34b) schrijft voor dat het Dagelijks Bestuur voor 30 april de algemene financiële en

beleidsmatige kaders voor de begroting van het volgend jaar aan de raden zendt. De afgelopen jaren hadden raden altijd de mogelijkheid om een zienswijze (tegen de uitgangspuntennota) in te dienen. De procedure van de Uitgangspuntennota werd door veel gemeenten als een herhaling van zetten gezien omdat kort na de uitgangspuntennota de – wettelijk verplichte – zienswijzenprocedure voor de programmabegroting aan de raad wordt voorgelegd.
Na afstemming met de VNOG over het proces van de begrotingscyclus is hier afgelopen jaar voor het eerst vanaf gezien en is besloten de financiële en beleidsmatige kaders via een uitgangspuntenbrief aan de raden aan te bieden. Het college heeft op 21 maart 2023 ingestemd met deze nieuwe procedure. Dit besluit is - ter kennisname - met de gemeenteraad gedeeld.
Deze – inmiddels ingevoerde - vernieuwde opzet van de begrotingscyclus is hiermee akkoord.

Instellen gemeenschappelijke adviescommissie
Artikel 24a van de Wgr biedt gemeenteraden een nieuw instrument om de invloed van gemeenteraden te vergroten. Het artikel voorziet namelijk in de mogelijkheid om een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen. Deze commissie kan het Algemeen Bestuur van advies voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met betrekking tot de regeling voorbereiden of de raden van advies voorzien.
Volgens de toelichtende tekst bij de wijziging van dit artikel in de GR GGD is de doelstelling van de gemeenschappelijke adviescommissie om raden met elkaar te laten overleggen. Het is niet de bedoeling om de rol van de gemeenteraden over te nemen of om tot besluitvorming te komen. Daarnaast dienen alle raden in te stemmen met de instelling van de gemeenschappelijke adviescommissie.
Adviezen van een gemeenschappelijke commissie kunnen de invloed van de raden vergroten en wellicht leiden tot een beter 'gedragen' raadsbesluit. Het is wel wenselijk om de bevoegdheden, de taken en de werkwijze van de commissie goed af te stemmen op de termijnen voor zienswijzen. Op dit moment is er bij een termijn van acht weken in de planning al nauwelijks ruimte voor de voorbereiding. Het op goede wijze meenemen van een advies van een gemeenschappelijke adviescommissie in de besluitvorming vormt dan ook een extra uitdaging.

*De toelichtende tekst geeft ook aan dat een commissie formeel niet voor meer dan één gemeenschappelijke regeling mag werken. Dat betekent dat het dus niet mogelijk is om één gemeenschappelijke adviescommissie voor bijvoorbeeld zowel de GGD als de VNOG in te stellen.

<u>Opmerkingen:</u>

De GGD is - aanvullend op de formele positie - actief op zoek naar de inhoudelijke verbinding
Bij de wijzigingen van de Wgr gaat de aandacht uit naar aan aantal formele verbetermaatregelen voor meer grip van de raden op de regionale samenwerking.
De GGD geeft aan het belangrijk te vinden dat de raden betrokken zijn bij de inhoud van het werk van de GGD voor de inwoners. De GGD informeert raadsleden daarom via informatiebijeenkomsten, presentaties en gesprekken in de raden.

Aanvullend op de formele positie vanuit de gewijzigde Wgr en de nieuwe GR GGD is het van belang om het inhoudelijke gesprek over het werk van de GGD met elkaar te (blijven) voeren. Gemeenten krijgen namelijk een steeds grotere verantwoordelijkheid voor preventie en gezondheid (IZA). De GGD ondersteunt gemeenten daarbij via onder andere onderzoek, advisering, uitvoering van taken en regiefuncties.
Dat gemeenten en de GGD zich zoveel mogelijk (blijven) richten op dit inhoudelijke gesprek is belangrijk voor de kwaliteit van de gezondheid van onze inwoners.

De uitvoering van de nieuwe GR leidt tot extra taken
De gewijzigde GR gaat raden meer mogelijkheden bieden om invloed op de GGD uit te oefenen. Echter, bijvoorbeeld het voorbereiden van meer zienswijzen zowel bij de GGD als bij de gemeenten, vraagt (extra) capaciteit van medewerkers.
De GGD heeft als missie om de gezondheid van de inwoners te bewaken, te beschermen en te bevorderen. Het verdient de voorkeur dat de GGD haar capaciteit zoveel mogelijk inzet op deze missie.

Zienswijzen zijn niet bindend
De ervaring leert dat het indienen van een zienswijze door één raad in een gemeenschappelijke regeling van 22 gemeenten relatief weinig invloed heeft op het overnemen van de zienswijze door de GGD. De wijziging van de GR laat dit onverlet.

Financiële aspecten/risico's
-

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen van 1 juli 2022 en de Gemeenschappelijke Regeling van de GGD NOG.

Aspecten van duurzaamheid
-

Communicatie/betrokkenenparagraaf
-

Vervolgprocedure/evaluatie
In aanloop naar de besluitvorming over de 7e wijziging GR GGD NOG zijn er in de komende periode nog een tweetal informatiebijeenkomsten over de gewijzigde Wgr.
Op maandag 15 mei organiseert de gemeente Apeldoorn een bijeenkomst voor raadsleden in de gehele regio Noord- en Oost-Gelderland. De raadsgriffie van de gemeente Apeldoorn heeft dit initiatief genomen in afstemming met vertegenwoordigers van griffiers in de regio Noord- en Oost-Gelderland, de VNOG en de GGD NOG. Daarnaast is er op maandag 5 juni ook een informatiebijeenkomst voor de Achterhoekse raden.

De planning voor gemeente Winterswijk:
• Voorbereiding op besluitvorming tijdens de raadscommissie op 15 juni 2023;
• Besluitvorming tijdens de raadsvergadering op donderdag 29 juni 2023;
• Vóór 1 augustus dient de GGD NOG de zienswijze te ontvangen.

De planning is gericht op aanpassing van de GR GGD NOG voor de wettelijke termijn van 1 juli 2024.
De verdere vaststellingsprocedure verloopt als volgt:
1. Verwerking zienswijzen: de GGD NOG verwerkt de reacties uit de ontvangen zienswijzen en legt de bijgewerkte wijziging weer voor besluitvorming voor aan het Algemeen Bestuur. Na de besluitvorming stuurt de GGD NOG de wijziging naar de colleges.
2. Goedkeuring raden: De colleges zenden de regeling vervolgens voor goedkeuring aan de raden. De raden hebben dertien weken om te besluiten over goedkeuring.
3. Vaststelling regeling: na de goedkeuring door de raad besluit het college definitief over de wijziging. Vervolgens informeert het college de GGD.
De wijziging is tot stand gekomen als het Algemeen Bestuur heeft vastgesteld dat dit door 2/3 van de colleges (minimaal 15 van de 22) met minimaal 2/3 van de stemmen (62 van de 92). Na de bekendmaking door de gemeente Apeldoorn treedt de wijziging in werking

Winterswijk, 30 mei 2023

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de secretaris,	de burgemeester,
S.M.H. Weir	B.J.J. Bengevoord